

Predmet: Sima Bogdanović i drugi – slučaj *Skočić* (Zvornik V)

Viši sud u Beogradu, Republika Srbija

Odeljenje za ratne zločine

Broj predmeta: K.Po2. 42/10

Optužnice podignute: 30.04.2010. i 23.02.2011.¹

Broj optužnica: KTRZ br.7/08 i KTRZ br. 11/10

Tužilaštvo: Zamenik tužioca za ratne zločine Milan Petrović

Optuženi: Sima Bogdanović, Damir Bogdanović, Zoran Stojanović, Tomislav Gavrić, Đorđe Šević i Zoran Alić.

Sudsko veće: Rastko Popović, predsednik veća, sudije Snežana Nikolić-Garotić i Vinka Beraha-Nikičević, članice veća

Branioци optuženih: advokati Savo Malešević, Ivan Janković, Gordana Živanović, Milan Birman, Slobodan Batričević i Rajna Đurić.

Punomoćnici oštećenih: Nataša Kandić, izvršna direktorka Fonda za humanitarno pravo (FHP), Slavica Jovanović, administrativni menadžer FHP i Dušan Jovanović, koordinator projekta u FHP.

Optuženi Sima Bogdanović, Damir Bogdanović, Zoran Stojanović i Zoran Alić nalaze se u pritvoru. Optuženi Tomislav Gavrić brani se sa slobode, dok se optuženi Đorđe Šević nalazi na izdržavanju kazne zatvora za drugo krivično delo.

Glavni pretres: 14.09.2010.

Izveštaj: Nataša Kandić i Slavica Jovanović, punomoćnice oštećenih

Tužilac je pročitao optužnicu.

Saslušanje optuženog Sime Bogdanovića

Optuženi ne priznaje krivično delo, ne želi da iznosi odbranu niti da odgovara na pitanja.

Saslušanje optuženog Damira Bogdanovića

Optuženi ne priznaje krivično delo. U jedinicu *Simini četnici* odn. Vod za brzu intervenciju, kojim je komandovao njegov otac, optuženi Sima Bogdanović zvan *Sima četnik*, došao je 17.08.1992. Sredinom avgusta 1992. njegov otac je ranjen i on je otišao da ga poseti, sa namerom da se vrati dan nakon posete. Optuženi Sima Bogdanović sačekao ga je na autobuskoj stanici u

¹Optužnica protiv Sime Bogdanovića, Damira Bogdanovića, Zorana Stojanovića, Tomislava Gavrića i Đorđa Ševića je podignuta 30.04.2010, a protiv Zorana Alića 23.02.2011.

Malom Zvorniku i džipom odvezao u selo Malešić, gde je bila stacionirana jedinica kojom je komandovao.

Nikada nije odlazio u selo Skočić. Neposredno pred odlazak u BiH, nadležnoj službi MUP-a lično je predao zahtev za izdavanje odobrenja za držanje vatrenog oružja.

Pitanja zamenika tužioca

U Malešiću mu je neko od vojnika rekao da se smesti u nekoj dvospratnoj kući novije gradnje. Tu je zatekao Bogdana Lazića, izvesne Savkića, Slavicu, Alijića ili Alića, koji su nosili uniforme i za koje je saznao da su pripadnici jedinice, kao i dve devojke, zaštićenu svedokinju *Alfa* i Muneveru, svoju sadašnju suprugu. Munevera je bila izuzetno lepa devojka i on se na prvi pogled zaljubio u nju. Zatekao ih je u uobičajenoj životnoj situaciji, misli da su sedeli za stolom i pili kafu. Za svedokinju *Alfa* Muneveru mislio je da su devojke iz komšiluka. Međutim, sutradan za vreme ručka, u kuću su došla četvorica vojnika i Muneveri naredili da krene sa njima. Ona se uplašila i zamolila ga da joj pomogne. Pretpostavio je da će je vojnici silovati i odveo ju je u sobu na sprat. Vojnici su negodovali, pokušali su da silom uđu kod nje u sobu i pretili mu zbog njegovog uplitanja. Rekli su mu da je nije on zarobio. Odustali su jer su zazirali od njega zbog toga što je bio sin komandira jedinice. Nakon nekog vremena, isti vojnici pokušali su da odvedu zaštićenu svedokinju *Alfa*, koju je štitiio pripadnik jedinice Lazić. Munevera ga je tokom razgovora koji su nakon toga vodili pitala: *Šta će biti sa mnom kada ti odeš?* U tom trenutku odlučio je da se priključi jedinici, kako bi mogao da joj pomogne. Od magacionera jedinice zadužio je maskirnu uniformu i naoružanje. Njegov otac pokušao je da ga odvрати od toga i obećao mu da vojnici više neće uznemiravati Muneveru i svedokinju *Alfa*. Sutradan je saznao da su vojnici koji su napadali ove dve žene otišli iz jedinice. Muneverina sestra Dina je takođe bila zarobljena u jedinici njegovog oca i živela je sa njim u kući. Saznao je da su njih dve iz sela Caparde. Optuženi Đorđe Šević i njegova devojka Dragana, takođe pripadnica jedinice, kao i izvesni Grujičić ili Grujić zvani Gruja, bili su smešteni u obližnjoj kući. Zaštićena svedokinja *Gama* bila je u kući sa optuženim Zoranom Stojanovićem, zaštićena svedokinja *Beta* sa nekim drugim pripadnikom jedinice. Hranu su dobijali iz kasarne u Zvorniku, a ko je hteo i mogao to sebi da priušti, kupovao je dodatnu hranu. Dešavalo se da zaštićene svedokinje nešto skuvaju, ali ne više od ostalih pripadnika jedinice. Početkom septembra jedinica je prešla u selo Klisa, gde su se smestili u kuće iz kojih su prethodno iseljeni Muslimani. U Klisi je zaštićena svedokinja *Alfa* bila sa Lazićem, *Gama* sa optuženim Stojanovićem, a *Beta* sa Dejanom Bešićem. Oni su bili, uslovno rečeno, njihovi *zaštitnici*. Oko 20-25 dana od dolaska u Klisu, napale su ih muslimanske snage i tada je ubijena Muneverina sestra Dina, kao i pripadnik jedinice Lazić. Jedinica je tada prešla u Petkovce, gde su povelili i zaštićene svedokinje. U Petkovicima, svedokinja *Alfa* bila je sa pripadnikom jedinice *Mrkijem*. Nakon toga bili su u kućama u blizini Drinjače. Svoju uniformu i ostalu garderobu, održavao je i prao sam. Ne zna kako su to činili ostali pripadnici jedinice. Optuženi Zoran Stojanović i zaštićena svedokinja *Gama* napustili su jedinicu u periodu dok se jedinica nalazila u Drinjači.

Pitanja predsednika veća

Tokom boravka u Malešiću, Klisi, Petkovicima i Drinjači imao je status dobrovoljca Vojske Republike Srpske. Nigde se nije prijavljivao i ni od koga nije dobio odobrenje za to. Nedelju dana po pristupanju jedinici, postao je magacioner. Spisak i brojno stanje pripadnika čete dostavljani su Zvorničkoj brigadi, odakle je pripadnicima jedinice isplaćivana plata. Jedinica je koristila vojni kamion marke *TAM 150*. Pre njegovog dolaska u jedinicu su već bili optuženi Simo Bogdanović, Zoran Stojanović i Đorđe Šević, dok se optuženi Tomislav Gavrić pridružio jedinici

nedelju dana nakon njega. Ni sa kim nije pričao o tome šta se pre njegovog dolaska u jedinicu dešavalo u Skočićima.

Pitanja punomoćnika oštećenih

Na pitanje punomoćnice Slavice Jovanović, kaže da ne može da veruje izjavama zaštićenih svedoka datih u istražnom postupku, jer mu je teško da prihvati da je neko sposoban da uradi takve stvari. Vojnici koji su pokušali da siluju zaštićenu svedokinju *Alfa* i Muneveru pripadali su jedinici kojom je komandovao optuženi Sima Bogdanović. Prijem i otpuštanje pripadnika jedinice vršeno je u Zvorničkoj brigadi. Za vreme boravka u jedinici učestvovao je u dve oružane borbe. Oba puta bili su napadnuti od strane muslimanskih oružanih snaga. *Zaštitnici* su zaštićene svedokinje štitili od silovanja i maltretiranja ostalih vojnika. Zaštićene svedokinje, kao i Munevera, Dina i Sena, nisu smele da napuste jedinicu. Sa optuženim Simom Bogdanovićem, niti sa bilo kim drugim, nikada nije razgovarao o događajima u jedinici pre njegovog dolaska, niti o tome ko je i zašto zarobio zaštićene svedokinje. Moguće da je optuženi Sima Bogdanović bio zaštitnik pokojne Dine. Veruje da je Muneveri i zaštićenim svedokinjama mnogo pomogao jer ih je pred napuštanje BiH i odlazak za Srbiju, kada su neki pripadnici jedinice nameravali da ih ubiju, spasio sigurne smrti.

Pitanja branilaca optuženih

Tokom boravka u Malešiću, Klisi, Petkovicima i Drinjači, zaštićene svedokinje su mogle slobodno da se kreću i razgovaraju. Nije mu poznato da li su vojnici, koje on naziva *zaštitnicima*, zaštićene svedokinje prisiljavali na seksualne odnose i prinudni rad (pranje odeće, kuvanje i ostalo). Nije video da je optuženi Zoran Stojanović maltretirao i zlostavljao zaštićene svedokinje. Taj optuženi mu nije pominjao odlazak u Srbiju i nije mu poznato na koji način je on napustio jedinicu.

Predočavanje fotografija

U nastavku glavnog pretresa optuženom su pokazane fotografije iz spisa predmeta, među kojima je prepoznao kuću u kojoj je bio smešten tokom svog boravka u Malešiću. Pokazane su mu i tri fotografije pripadnika jedinice, koje je sudu predala zaštićena svedokinja *Alfa*, koja tvrdi da je navedene fotografije pronašla u džepu uniforme ovog optuženog dok je obavljala prinudni rad pranja uniformi pripadnika jedinice. Optuženi je potvrdio originalnost tih fotografija, ali negira mogućnost da je iste zaštićena svedokinja *Alfa* pronašla u njegovoj uniformi.